

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Розробники:

Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Гарань Н.С. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Пшеничний М.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 13 від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.

протокол № 9

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

Назва

Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	s-fatalchuk@ukr.net
Консультації	кожний четвер місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – університетська освіта як історико-культурний феномен. <i>предмет вивчення</i> – історія виникнення та становлення університетської освіти в різні історичні періоди, а також сучасні тенденції її розвитку.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни</i> : «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти» є сформувати у студентів знання особливостей історичної еволюції університетської освіти в світі та Україні, її концептуальних основ та сучасних інтеграційних процесів. <i>Завдання вивчення навчальної дисципліни</i> «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти»: – сформувати у студентів цілісну систему знань про соціально-економічні та суспільно-політичні передумови формування університетської освіти і в різні історичні періоди; – розкрити філософсько-педагогічні концепції розвитку вищої (університетської) освіти в їх історичній ретроспективі – забезпечити оволодіння кожним студентом знань основ зарубіжної і вітчизняної вищої школи, здійснювати пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал; – сформувати у студентів навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: Філософія освіти та науки, Педагогіка вищої школи.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 16. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Ключові слова: педагогіка, педагогічна думка, система освіти, заклад освіти, професійна компетентність, Європейський простір вищої освіти, класичний університет, академія, колегія тощо.

Очікувані результати навчання:

Програмні компетентності:

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері

освітніх, педагогічних наук.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.

3. Державне управління виховним процесом в закладах вищої освіти України: монографія / В.П. Садковий та ін. Хапків, 2019. 352 с.

4. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку: монографія. Львів: Ліга Прес», 2018. 283 с.

5. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку університетської освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання: 2-ге вид. перероб. та доповн. / Уклад.: Н. С. Гарань, С. Д. Фатальчук. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 87 с.

6. Обґрунтування парадигми менеджмент-освіти у соціокультурній сфері : монографія. За ред. Я. М. Мартинишина. Біла Церква : Видавець О. В. Пшонківський, 2017. 509 с.

7. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко та ін. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.

8. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч. - метод. посібн. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.

Допоміжна

1. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / відп. ред. Зайченко І.В. Київ : Видавництво Ліра, 2017. 484 с.

2. Рибчанська Х. В. Принципи державного регулювання вищої освіти в Україні. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика.* 2017. № 2. С. 329–337

3. Технології дистанційного професійного навчання: метод. посіб. / О. В. Базелюк та ін. Житомир: «Полісся», 2018.160 с.

4. Шведун В.О. Особливості впровадження дистанційної освіти у закладах вищої освіти і бізнесі. *Проблеми сучасної освіти : збірник науково-методичних праць*. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, Вип. 8. У 2 ч. : Ч. 2. 2017. С. 119–122.

5. Шевчук А. С. Формування компетентності викладача у царині дистанційного навчання та створення електронного навчального курсу. *Наук. вісник Ізмаїльського держ. гуманіт. унів-ту : зб. наук. праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2018. Вип. 39. С. 111-117.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Востокова Г. Наланда – город знаний URL: <http://nervana.name/india/nalandas.htm> (дата звернення: 17.06.2020).

2. Етичний кодекс ученого України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09> 2. (дата звернення: 18.06.2020).

3. Європейська Федерація Коучингу URL: <http://www.eurocoach.eu/ru/ecf-segodnya/> (дата звернення: 19.07.2020).

4. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава - 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> 4. (дата звернення: 17.07.2020).

5. Коучинг - інструмент особистого і професійного розвитку URL: <http://www.lifecoach.com.ua/> (дата звернення: 17.07.2020).

6. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/> (дата звернення: 12.06.2020).

7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]: схвалено Указом Президента України № 344/2013 від 25 черв. 2013 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення: 10.06.2020).

8. Національний Темпус-офіс в Україні: веб-сайт. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshhaosvita-ta-bolonskyi-proces.html> (дата звернення: 6.06.2020).

9. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL:

	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 10.07.2020).
Теми	Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Тема 1. Особливості еволюції освітніх систем вищої зарубіжної школи. Тема 2. Витоки становлення університетської освіти в Україні. Тема 3. Сучасні принципи побудови та завдання вищої освіти в розвинених країнах. Тема 4. Організація і тенденції розвитку університетської освіти в Україні.
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<i>Методи навчання:</i> словесний метод (дискусія, співбесіда, доповідь тощо); практичний метод (практичні заняття, самостійна робота); наочний метод (метод демонстрацій); інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в <i>Moodle</i> .

Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<i>Види роботи здобувачів:</i> огляд фахової літератури, творча робота (ІНДЗ), виступ-презентація, підготовка доповіді.
Оцінювання	<i>Види, методи та форми контролю.</i> Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит).
	<p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичних занять, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні. Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за кожен неправильну відповідь; - за неповну відповідь; - за невчасне виконання завдання; - за недостовірність поданої інформації; - за недостатнє розкриття теми; - за відсутність посилань на літературні джерела; - за порушення академічної доброчесності. <p><i>Основні вимоги:</i> Здобувачі зобов’язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. <i>Презентації</i> – повнота та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації); за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела; за наявність змістовних висновків; за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.</p>

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Вивчення навчальної дисципліни закінчується складанням іспиту і оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Іспит складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання іспитів у разі поважних причин. Іспити проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії. Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання іспиту в період сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час

виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

(денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.
Т 1.	-	-	4	2	5	4
Т 2.	-	-	4	2	5	4
	-	-	8	4	10	8
Т 3.	-	-	4	2	5	4
	-	-	4	2	5	4
Т 4.	-	-	4	2	5	4
	-	-	4	2	5	4
	-	-	4	2	5	4
	-	-	4	2	5	4
Разом	-	-	40	20	60	40

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

(заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.

T 1.	-	-	-	-	5	3
T 2.	-	-	-	-	5	3
	-	-	10	5	10	7
T 3.	-	-	10	5	5	3
	-	-	-	-	5	3
T 4.	-	-	10	5	5	3
	-	-	-	-	5	3
	-	-	-	-	10	7
	-	-	10	5	10	8
Разом	-	-	40	20	60	40

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: виявлення ознак академічної недоброчесності в творчих роботах є підставою для незарахування їх викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується. Урегулювання порядку повторного проходження контрольних заходів у ДДПУ регламентується «Положенням про контрольні заходи» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>).

Здобувачам вищої освіти у разі отримання незадовільної оцінки на контрольному заході надається можливість для перескладання екзамену: один раз - викладачу, другий раз - комісії.

Відвідування занять є обов'язковим, виключеннями можуть бути не явка тільки з поважних причин (хвороба, індивідуальний графік і т. ін.) здобувач має можливість в

	інші (пізніші) строки відпрацювати. Практикується можливість виконання і надсилання виконаних завдань на платформі дистанційного навчання <i>Moodle</i> .
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувані у здобувачів систему знань щодо сутності та соціального значення вищої освіти; - навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки. <p>-</p>

Фатальчук С.Д.

канд. пед. наук, доцент